

Kvalita extrakce je základem kvality rostlinných přípravků

PhDr. Pavel Taněv
Edukafarm, Praha

Fytoterapie prodělává renesanci, v níž se ukazuje, že může sehrát významnou roli jak v terapii chronických, tak běžných onemocnění. Z věcí, které úspěch fytoterapie podmiňují, nad jiné vynikají dvě: komplexní pohled lékaře na pacienta a kvalita extraktů. Ukázal to seminář, na němž italská odborníci mj. představili technologii přípravy rostlinných extraktů používanou ve firmě Erbenobili.

Seminář proběhl 11. listopadu 2016 v sídle pořádajícího subjektu, společnosti Edukafarm, v Jesenici u Prahy. Nesl název „Klinické využití moderních biogenních a fytoterapeutických přístupů založených na technologii vysoce respektující přírodní zdroje“. Náplní akce byly komentované prezentace tří odborníků, dvou italských a jednoho českého. **Dr. Dominick Cannillo**, zakladatel a ředitel firmy Erbenobili, jejíž fytoterapeutické produkty se nedávno objevily na českém trhu, vysvětlil podstatu technologie přípravy rostlinných extraktů, jejíž historie a kořeny sahají k tradiční tzv. spagyrické metodě, kterou popisoval již v 16. století lékař Paracelsus (1493–1541). Specifikem této technologie je získání maximálního spektra obsahových látek z léčivých rostlin. **Dr. Antonio Esposito**, praktický lékař z Neapole, se pak podělil o své klinické zkušenosti s léčbou poruch příjmu potravy a některých dalších duševních poruch, kardiovaskulárních onemocnění, osteoporózy, s regulací glykémie, funkce štítné žlázy ad. Seminář uzavřel svou prezentací **MUDr. Jan Šula**, jenž působí v Česku a v Itálii a který získal bohaté zkušenosti s využitím rostlinných extraktů při léčbě neurodegenerativních a kardiovaskulárních onemocnění; pozoruhodných výsledků dosáhl při léčbě dětského autismu.

Výroba musí zachovat všechny účinné látky, které v rostlině jsou

Dr. Cannillo, jenž seminář zahájil, přes dvacet let pracoval v USA ve firmě vyrábějící vitaminy jako chemicko-potravinářský technolog. „Během této životní periody se u mne objevilo nádorové onemocnění, nad nímž jsem také díky přírodním látkám zvítězil. Proto jsem se přestěhoval do

Itálie a vydal se vlastní cestou, kdy s využitím celoživotních zkušeností pracuji s léčivkami úplně jinak než ti, kdo je zpracovávají průmyslově,” řekl na úvod svého vystoupení zakladatel společnosti Erbenobili.

V té se pro extrakci používají naprosto čerstvé rostliny nejvyšší kvality, nasbírané v neznečištěných oblastech; pouze v případě, kdy to není možné, sáhne se po sušených. Rostliny se zalejí vinným alkoholem, jež si firma připravuje sama a dosahuje u něj až 97% koncentrace, a vínem odrůdy Nero di Troia s vysokým obsahem resveratrolu. Použití vína je důležité i pro vysoký obsah dalších prospěšných látek (vitaminy, stopové prvky, minerály, draslík selen atd.). Extrakce probíhá ve speciálních nádobách, umístěných na říčním písku ve skleníku, který je temperován na úroveň tělesné teploty. Speciálním propojením mezi nádobami se dosahuje jednak střídání procesů sublimace a kondenzace, jednak cirkulace, přičemž celý proces zabere 28 dní macerace a 12 dní cirkulace, celkem tedy 40 dní, aby všechny cenné substance měly čas rostlinu opustit a přejít do extraktu.

Každá rostlina se extrahuje zvlášť. Po maceraci jsou rostlinné zbytky vysušovány, lisovány a spalovány v peci, kde se dosahuje teploty až 1400 °C. Získávají se tak **cenné minerály a rostlinné soli**, jež se pak objevují ve výsledném produktu. Touto technologií se z rostliny získává maximum účinných látek v původních přirozených vazbách, slovy dr. Cannilla, „jako když si rostlinu utrhnete a sníte ji“. Cílem je, aby výroba respektovala a zachovala vše, co v rostlině původně je.

Odleva dr. Cannillo, dr. Šula a dr. Kotlářová.

Jako „královský“ lze označit postup dr. Cannilla, jímž získává z rostlin zlato; tuto technologii vyvinul na základě svých letitých zkušeností a je držena v přísném utajení. Schopnost některých rostlin (zdaleka ne všech!) kumulovat zlato z půdy, pokud se v ní v nějaké formě nalézá, je známa, ke kumulaci dochází především v kořenech a semenech. Rostlinné zlato nemá vlastnosti nebo podobu kovu, je vázáno na rostlinné látky a dokáže podle dr. Cannilla významně stimulovat imunitní systém, čímž může doplňovat a případně zesilovat další terapii. Proto je v Erbenobili přidávány do všech produkovaných extraktů a tinktur. Potíž s jeho získáváním spočívá ve skutečnosti, že se nachází především v rostlinách s kořeny, které sahají

Všichni tři přednášející se sešli v diskusi.

hlouběji než třicet pět metrů a jež se tak dostávají do podloží, kde se nacházejí kovy jako železo, stříbro a právě zlato. V našich podmínkách splňují tuto podmínku především duby, jejichž kořeny sahají hluboko.

Přípravky produkované ve firmě Erbenobili se konzervují především vlastními obsahovými látkami. Obsahují např. hořčík, kobalt a zinek, dále vitaminy, enzymy, koření a esenciální oleje. Ty účinkují na dvou úrovních: na fyzické vykazují silnou antimikrobiální účinnost, působí však i na psychiku. Olej z pomeranče nemá jen spasmolytický účinek, ovlivňuje kladně i psychické vyladění. Díky specifickým způsobům extrakce mají přípravky Erbenobili i anti-agingový účinek, zpomalují stárnutí buněk.

„Erbenobili je firma, kde si vše děláme sami. Zprvu jsme zadávali některé výrobní fáze externím dodavatelům, kteří však substance ředili i jinak poškozovali. Nakoupili jsme proto potřebné přístroje, abychom měli vše pod jednou střechou, včetně např. elektrické sušičky, neboť v plynových se do produktů dostávají toxické plyny. Od většiny konkurentů se lišíme v mnoha parametrech: například oni suší dvě hodiny, my 24 hodin, oni používají kukuřičný alkohol, my vinný, oni získávají extrakt během několika hodin, my po 40 dnech. Firma vznikla nedávno, v roce 2008, dnes však už zásobujeme třetinu Evropy od Portugalska až po Rusko a brzy otevřeme pobočku v USA,“ uzavřel svou prezentaci dr. Dominick Cannillo.

Přípravky pro medicínu 3. tisíciletí

Poté si vzal slovo dr. Antonio Esposito, praktický lékař, jenž působí v jižní Itálii, poblíž Neapole. Označil se za funkčního lékaře, jehož důležitým úkolem je být součástí „týmové hry“, kdy s pomocí rostlinných doplňků stravy Erbenobili vhodně doplňuje základní terapii, již pacientovi naordinoval urolog, kardiolog či jiný specialista.

Svou prezentaci zahájil vyjmenováním „atributů medicíny 3. tisíciletí“, která by měla být prediktivní, preventivní, anti-agingová a antidegenerativní. Tato medicína cílí především na chronický zánět nízkého stupně, dále se zaměřuje na akutní zánět a bolest, práci s mitochondriální DNA, rovnováhu redoxní bilance, acidózu spolu se znečištěním extracelulární matrix a rovnováhu žaludku a střev ve smyslu makro- i mikrovýživy. Přípravky Erbenobili vycházejí těmto cílům vstříc, kdy každý z nich realizuje následující terapii: mitochondriální, protizánětlivou, antioxidační, zaměřenou na buněčné stárnutí, mikronutriční a psycho-neuro-endokrino-imunologickou.

První, čím dr. Esposito při vypracování diagnózy začíná, je zjištění, v jakém psychickém stavu se pacient nachází. Poté změřením biomarkerů oxidativního stresu zjišťuje, nakolik je jím organismus poškozen. Biomarkery vznikají v tělních tekutinách (kondenzátu vydechaného vzduchu, moči, krevní plazmě, mozkomíšním moku). Patří k nim např. o-tyrosin, 3-nitrotyrosin, 3-chlorotyrosin, 8-hydroxyguanin, 8-hydroxyguanidin, 8-hydroxy-2'-deoxyguanosin a 5-hydroxymethyluracil. Součástí vyšetření je také testování obsahu všech důležitých vitaminů a minerálů v těle, kdy při jejich nedostatku následuje suplementace, především s využitím přípravků Erbenobili, případně jejich kombinací.

Jako typická ukázka správně zpracované diagnózy a následné terapie posloužil případ dívky, jejíž obtíže začaly v období, kdy skládala maturitu. „Ztratila menstruaci a matka ji odvedla ke gynekologovi a následně k endokrinologovi, jenž jí předepsal antikoncepci. Díky tomu přibrala na váze 20 kilo, načež sklouzla do deprese. Matka ji odvedla k psychologovi a nakonec ke mně. Analýza jejího psychického stavu a výživy ukázala na poruchu příjmu potravy, kdy její strava vůbec neobsahovala hořčík, kobalt a zinek, které jsou důležité pro transformaci cholesterolu. Dívce jsem dal přípravek DMG-GOLD, podporující posílení psychofyzických sil a fungování nervového a imunitního

Dr. Esposito a dr. Cannillo s účastnicemi semináře.

systemu, k němu připravke Epavin, prospěšný při poruchách metabolismu, a doporučil jsem vysadit antikoncepční přípravek. Zůstala přitom v péči psychologa, který jí pomáhal zbavit se mentální anorexie a zaměřil se také na sladění jejích ambicí – měla je velmi vysoké – s jejími skutečnými možnostmi. Potíží se takto nakonec zcela zbavila," uvedl dr. Esposito.

Zmíněný přípravek DMG-GOLD je jakousi vlajkovou lodí portfolia Erbenobili. Jeho nejdůležitější součástí je látka dimethylglycin. Působí protizánětlivě na nervovou tkáň, umožňuje lépe snášet stres, podporuje regenerační procesy a velice se osvědčil např. u senilní demence či poruch autistického spektra. Další důležitou obsahovou látkou DMG-GOLD je inositol, biogenní látka, která hraje důležitou roli v buněčné signalizaci, dále je důležitá pro stavbu buněk (jako součást buněčných membrán) a jejich diferenciaci. V koncentrované formě se nachází hlavně v mozku, dále v srdci, játrech a ledvinách. Protože ve vyspělých zemích se zmíněné zvířecí orgány příliš nekonzumují, trpí jejich populace nedostatkem inositolu. Tato látka kladně ovlivňuje pozornost a inteligenci, významně také tlumí příznaky obsedantně kompulzivní poruchy a některých dalších duševních poruch.

„Někteří mí kolegové dávají DMG-GOLD svým studujícím dětem a zlepšují tak jejich paměťovou kapacitu. V zátěžových situacích tito studenti berou i 60 kapek 3krát denně, což je hodně vysoká dávka, přesto se u nich neobjevují nežádoucí účinky. Také starší lidé, kteří se ještě chtějí například učit cizímu jazyku, si tento přípravek velmi pochvalují," doložil svůj výklad příklady dr. Esposito.

Je poměrně málo známou skutečností, že dimethylglycin, inositol a trimethylglycin, který je v přípravku také obsažen, výborně fungují v léčbě špatně se hojících ran a osteoporózy. „Udělal jsem si pro sebe malou studii, v níž jsem stovce pacientů s osteoporózou – byli to starší lidé s rizikem pádů – ke standardní terapii podával DMG-GOLD a porovnával to se skupinou, která se léčila pouze standardní terapií. Ve skupině s DMG-GOLD byl mnohem menší výskyt zlomenin," řekl dr. Esposito, jenž se poté zaměřil na vitaminy skupiny B, jež přípravek obsahuje také. B1 vykazuje antidepressivní působení a stabilizuje náladu, B2 a B3 kladně ovlivňují činnost mitochondrií. Kyselina listová, vitamin ze skupiny B-komplexu, je důležitý pro těhotné ženy a kojící matky, neboť se bez něj neobejde zdárný vývoj a růst plodu, brání také stárnutí placenty. Dr. Esposito proto doporučuje brát DMG-GOLD ještě před početím.

Kyselina listová dále snižuje o 40 % obsah toxických látek v těle a vý-

znamně snižuje kardiovaskulární riziko. Zde zmínil případ ze své praxe. „Navštívili mne dva kardiologové, jež postihl infarkt myokardu, a přišli až po druhé atace. Byli nekuřáci a sportovní typy, nevykazovali žádný rizikový faktor, jejich testy byly v normě. Oba však byli vegetariáni. Po provedení genomického testu se ukázalo se, že mají sníženou, nejspíš geneticky podmíněnou schopnost syntetizovat a udržet v těle vitaminy skupiny B, především B6 a B12. Jsou tudíž odkázáni na jejich vnější příjem, což šlo s pomocí DMG-GOLD poměrně snadno napravit," podpořil výklad příkladem dr. Esposito, jenž poté přešel k dalšímu produktu.

Přípravek Epavin se používá se u různých typů hepatopatií, podporuje činnost jater a žlučových cest. „Každý den se nám tvoří v těle 2 mg cholesterolu, který ve své oxidované formě oxysterol, může působit škodlivě. Za pomoci Epavinu se v organismu tvoří neoxidovaný cholesterol," zdůraznil dr. Esposito působení jedné ze složek přípravku, kurkumu, což je silný antioxidant. Kurkuma snižuje práh citlivosti vůči dráždivým potravinám, a má proto místo u poruch příjmu potravy, využívá se také při poškození jater. K dalším důležitým složkám přípravku patří extrakt z artyčoku, který např. snižuje peroxidaci lipidů, a extrakt z ostropestřece s obsahem silymarinu, výrazně posilující stěnu jaterních buněk. Epavin dr. Esposito využívá také k drenáži a detoxikaci.

Přípravek Glucoerb fyziologicky upravuje koncentraci glukózy v krvi a chrání játra před poškozením při diabetu. Obsahuje mj. zinek, který napomáhá tvorbě inzulínu v pankreatu. Působí i antiobeziticky, podporuje účinnost hypokalorických diet. Pro příklad, jak působí, nešel dr. Esposito daleko: „Dominick Cannillo shodil 40 kilo jen za pomoci režimových opatření podpořených Glucoerbem.“

Poté přišel na řadu přípravek TiroVin, jenž se skvěle osvědčil jako fyziologický modulátor funkce štítné žlázy. Tato schopnost je o to významnější, že zatímco ještě v 70. a 80. letech byla v Itálii diagnostikována některá z poruch štítné žlázy velice zřídka, v poslední době významně narostl výskyt autoimunitních onemocnění, jejichž vrcholek představují právě poruchy fungování štítné žlázy. Je nasnadě, že situace v Česku bude v daném ohledu podobná.

V závěru zazněla charakteristika přípravku, jehož dominantní složkou je rostlinné zlato. Jde o AurumRosso, jež italský lékař dává především starším pacientům s kardiovaskulárními onemocněními jako doplněk k

základní terapii. Dává 4 až 10 kapek denně, což stačí na výrazné snížení nežádoucích účinků základní terapie a normalizaci tlaku. Uvedl i příklady ze své praxe, např. jak užívání tohoto přípravku napomohlo vyřešit sexuální dysfunkci u pacienta, jehož potíže byly založeny na nedostatečné léčbě kardiovaskulárního onemocnění.

Mentalita, strava, geny...

„Medicína opírající se čistě o standardní, ‚chemická‘ léčiva je nezastupitelná, avšak existuje mnoho dobrých důvodů, aby především v terapii chronických a civilizačních onemocnění našly své místo fytotherapeutické přípravky, ať už jako doplněk základní terapie nebo samy o sobě.“ Těmito slovy svoji prezentaci zahájil třetí na semináři vystupující odborník, MUDr. Jan Šula, jenž se integrativní medicínou zabývá již od roku 1995. Ta má podle něj oproti klasické medicíně, v níž se terapie v čím dál větší míře řídí doporučenými postupy, určitá specifika. Prvním je, že jediným protokolem, s nímž k pacientovi přistupuje, je lékařovo vzdělání a zkušenost. Druhým je, že přihlíží k jedinečnosti pacienta, jež vnímá jako psychofyzický celek, a vždy tak usiluje o personalizovanou medicínu.

S portfoliem přípravků Erbenobili má dr. Šula zhruba šestiletou zkušenost. Většina pacientů dnes trpí významným stupněm oxidativního stresu, jež tyto přípravky díky přítomnosti celé složky rostlin úspěšně upravují. S oxidativním stresem pak úzce souvisí distres (negativní stres) jako jeden z nejvýznamnějších spouštěčů veškerých civilizačních chorob. Proto každou terapii musí podle dr. Šuly doprovázet nějaká forma psychoterapie, jež úspěch podmiňuje úspěch léčby základního onemocnění. „V posledním období stoupá výskyt kardiovaskulárních a onkologických chorob, která mají úzký vztah k depresi. Pokud u depresivní-

ho kardiaka léčíme pouze myokard, nemusí být jeho prognóza příznivá. Léčba zahrnující psychoterapii je naprosto fundamentální, protože kardiovaskulární regulace vychází z hypothalamu, který je zdrojem emocí a jejich regulací,“ uvedl dr. Šula.

Podle něj jedno z nejlepších zdůvodnění nutnosti a možnosti ovlivňovat psychický stav pacienta najdeme v knize Biologie víry, jejímž autorem je buněčný biolog Bruce Lipton. Její základní poselství je v tom, že psychické pochody mají vztah k procesu metylace DNA, která souvisí s genovou expresí. Metylace jsou s to ovlivňovat také správně extrahované byliny, což znamená, že genová exprese je modifikována jednak tím, co člověk jí, ale i jeho psychikou. Synergií správně nastavené psychiky a stravy, do níž patří rostlinné extrakty získané „spagyrickou“ cestou, tak lze působit na informační fundament organismu, což je podle dr. Šuly naprosto zásadní zejména u onkologických pacientů: „Těm v okamžiku, kdy jsou tzv. uzdraveni, nemají žádné příznaky, všechna vyšetření jsou v pořádku a oni jsou celí radostní, říkám: ‚No dobře, ale ta nebezpečná informace ve vás pořád je.‘ V zahraničních odborných kruzích se právě z tohoto důvodu čím dál více prosazuje názor, že doléčení onkologického pacienta na úrovni genetické informace dělá rozdíl mezi ‚zaléčením‘ a skutečným vyléčením.“

Další objevy nahrávající uplatnění „spagyrických“ rostlinných extraktů byly v posledních letech učiněny na poli neurodegenerativních onemocnění – především Alzheimerovy choroby (ACH). Tu charakterizuje tvorba beta-amyloidních plaků v mozku a její výskyt vzrůstá. Ukazuje se však, že ne všechny projevy diagnostikované lékaři jako ACH tuto chorobou opravdu znamenají, neboť ta je příčinou obtíží jen u 30 % pacientů. Zbytek jsou kognitivní poruchy, na nichž se podílejí cytokiny IL-1 beta a TNF alfa. Poslední práce ukazují, že ACH je konsekvencí

Substance, s nimiž se v Erbenobili pracuje, mohli přítomní lékaři ochutnat.

špatné funkce astrocytů, kdy nedochází k dostatečnému vylučování toxinů. Mozek totiž nemá vlastní lymfatický systém a nevědělo se, jak v něm dochází k vylučování škodlivin. Z posledních výzkumů vyplývá, že když dokážeme aktivovat astrocyty, zejména v hipokampu, zvýší se detoxikace mozku. A ukazuje se, že právě aktivaci astrocytů lze významně iniciovat s pomocí některých přípravků Erbenobili.

Mezi nimi, jak už zde zaznělo, zaujímá ústřední postavení přípravek DMG-GOLD. Tento přípravek je ideální pro všechny tzv. startovací terapie, jež vždy zahrnují detoxikaci organismu. Pacient proto musí přestat na tři týdny jíst mléčné výrobky, uzeniny, lepek, vepřové, může konzumovat brambory a rýži Basmati. „Když se pak po třech týdnech nasadí DMG-GOLD, sníží se u pacienta výrazně oxidativní stres, což je předpoklad pro úspěch jakékoli terapie, neboť vysoký stupeň oxidativního stresu účinky léčby značně snižuje,“ zdůraznil dr. Šula. Podle něj je korekce stravy důležitá z toho důvodu, že DMG-GOLD nepůsobí jako přípravek, který organismus přinutí, aby něco dělal, ale působí jako prostředek umožňující obnovu fyziologických procesů v organismu.

Od doby, kdy byl vyvinut, se přípravek DMG-GOLD v Itálii uplatňoval v léčbě dětského autismu. U poruch autistického spektra, jejichž výskyt výrazně narůstá, je nejprve nutné určit, zda dítě skutečně trpí autismem, nebo jde o Aspergerův syndrom či hyperaktivitu. Vyšetření spočívá v interpretaci exprese receptorů pro látky, jako je např. ghrelin a leutin, a z posouzení jejich vzájemné konstelace se pak upřesní nosologická jednotka. Je-li skutečně diagnostikován autismus, musí lékař dbát na tři věci, kdy první je strava, z níž je nutno vyloučit cukry, lepek a potraviny s umělými chemickými přísadami. Nezbytné je také vyloučit podávání sedativ, která se těmto dětem běžně předepisují, jež však podle dr. Šuly nepříznivě působí na nervový a imunitní systém. Druhým bodem je důraz na hlídání pitného režimu, neboť tyto děti kvůli poruše homocysteinového metabolismu mají nízký příjem tekutin a spousta jich bývá silně dehydrovaných. Třetí nutností je podpora specifického pedagogického režimu, protože s podporou nervového a imunitního systému potřebují autisté také vnější stimuly. Poté přicházejí ke slovu přípravky, jejichž nasazení se odvíjí od výsledků vyšetření a které mj. regulují zánět, a přípravky na neuropeptidové bázi. S těmi pak synergicky působí DMG-GOLD, po němž se u pacientů dostavuje optimističtější prožívání, víra v uzdravení. Svou roli tu pak může sehrát zmíněná souvislost psychického naladění a procesu metylace DNA.

„Měl jsem možnost léčit skupinu 56 autistických dětí, jimž jsme dlouhodobě podávali přípravek DMG-GOLD. Zhruba 36 % z nich se vrátilo do normální školy, 30 % zareagovalo tak, že se z „neobslužných“ autistů stali „samoobslužní“ jedinci, přes 20 % nezareagovalo vůbec. Pokud platí teorie dr. Andrewa Wakefielda, jenž v roce 1998 v časopise Lancet označil jako významný spouštěč autismu vakcinaci, lze nulovou reakci oněch 20 % dětí vysvětlit tak, že měly vakcinační konzervanty usazené v nervových buňkách, s čímž se už mnoho dělat nedá, zatímco ty děti, které je měly usazené v extracelulární matrix, zareagovaly velmi dobře,“ uvedl dr. Šula.

U autistických dětí, jež konzumují hodně cukru a jejichž rodiče přilíží nespolečnou spoluprací, je účinek přípravku DMG-GOLD méně výrazný a zpomalený, zatímco u těch, jejichž rodiče nevhodné potraviny eliminují a dávají dětem zeleninové šťávy, se reakce dostavuje už po třech týdnech a je daleko kvalitnější. To platí také pro celou skupinu neurodegenerativních onemocnění, pro kardiovaskulární choroby a metabolické syndromy, u nichž se vždy vyskytuje zánět a depresogenní složka. U většiny dětí s poruchami autistického spektra se vyskytovala tzv. larvovaná deprese, vyvolaná konfliktem s rodiči. Deprese se pak často pojí s obezitou, což

znamená, že se jejich souběh musí posuzovat v širším kontextu souvislosti mezi vztahu tlustým střevem a mozkem: v obou orgánech se totiž vyskytují podobné receptory. To znamená, že ve vzniku obezity hraje roli dysfunkce mozku a dysfunkce tlustého střeva. „Abychom se někam posunuli, přestali jsme depresi řešit výhradně antidepressivy jako klasická medicína, ale začali používat kombinace různých přírodních a biogenických přípravků, mezi nimiž je i DMG-GOLD,“ uvedl dr. Šula.

Pokud jde o dávkování DMG-GOLD, výrobcem doporučené dávky jsou pro zdravého člověka, jemuž jde o prevenci. Pro terapii platí zvýšené dávky, kdy je nutno začínat minimálně na 3krát 30 kapkách, u kardiovaskulárních onemocnění 3krát 45 kapek, u autistů a pacientů s obtížemi nervového původu 3krát 60 kapek. Zároveň je třeba regulovat funkci tlustého střeva, pro což se nabízí vícero způsobů, jedním z nejlepších je pít tři měsíce výtažek ze sibiřské houby čagy. U roztroušené sklerózy, depresivních poruch a metabolického syndromu podává dr. Šula 3krát denně 60 kapek a zdůrazňuje, že do hry vstupuje také doba trvání nemoci: „Přichází-li pacient s roztroušenou sklerózou trvající tři roky, nelze terapeutický výsledek očekávat dříve než za tři měsíce. Než se dostaví počátek znatelného efektu, musí proběhnout tři cykly po 21 dnech. Proto je důležité pacienta uklidnit, aby nečekal okamžité výsledky a byl trpělivý.“

Vynikající výsledky u diabetiků zaznamenal dr. Šula s přípravkem Glucoerb, který při dodržování režimových opatření významně napomáhá obnovu samoregulace glykémie. Doporučení výrobce uvádí 4 tablety, „my jsme dávali 3krát denně 2 tablety vždycky před jídlem, při dlouhodobějších obtížích jsme začínali na dávce 3krát denně 3 tablety jeden měsíc, následoval přechod na dávku 2-2-2 tablety, poté na 3-0-2, nakonec na 1krát 2 tablety. Na konečné dávce se pacienti udržovali ve velmi dobrém stavu, u nemocných s prekancerózou byl Glucoerb ideální i z hlediska podpory prevence onkologických onemocnění“. Přípravek také skvěle redukuje tzv. vlčí hlad.

Dále se dr. Šula zmínil o přípravku Epavin, doplňku stravy na bázi rostlinných extraktů z pampelišky, ostropestřce, artyčoku, zlatého heřmánku a kurkumu, který podporuje fyziologickou funkci jater. „Jsem milovník vína, takže jsem si osobně vyzkoušel, jak dramaticky přípravek Epavin svým působením na jaterní funkci zvyšuje toleranci organismu vůči alkoholu,“ uvedl dr. Šula krátkou charakteristiku přípravku podporujícího funkci jater a v lehčím tónu ještě pokračoval: „Množství 6 ml denně je detoxikační dávka, když člověk jí zdravě a dodržuje i jinak zdravou životosprávu. Když se však chystá na bujařejší večírek, „protokol“ je takový, že je dobré vzít si 10 ml v poledne, 10 večer, následující den 10 ml v poledne a 10 večer před samotnou akcí, nato druhý den ráno hned po probuzení opět 10 ml. Obtíže pak rychle mizí. Epavin má své místo i v podpoře funkce jater u osob, které mají z nějakých důvodů játra nepřiměřeně zatížená, např. léčivý. Fakt, že játra jsou v současné době často významně zatíženým orgánem, ukazují nepřímo německé statistiky, uvádějící, že 40 % pacientů nad 50 let bere nějaké „chemické“ léčivo na chronické onemocnění, od 60 let je to 55 %, od 65 je to 70 % a od 70 let je to asi 90 % nemocných.“

Jako poslední byl zmíněn přípravek TiroVin, regulující činnost štítné žlázy. Obsahuje řadu složek, z nichž jmenujme extrakt z chaluhy bublinaté (*Fucus vesiculosus*), který díky vysokému obsahu jódu zlepšuje činnost štítné žlázy. Přípravek pozitivně ovlivňuje funkce řízené thyroideou, např. metabolické a psychické. „V terapii štítné žlázy je většinou na místě také psychoterapie, protože se musí odstranit distres, jehož nejvýznamnějším zdrojem bývají partnerské a rodinné vztahy,“ uzavřel celý seminář dr. Šula.